

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПРОТОКОЛ

**відкритого обговорення (розгляду зауважень та пропозицій) проєкту рішення
НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про
внесення зміни до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які
накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних послуг»**

03 червня 2024 року

№ 69-11

відкрите обговорення проведено в режимі відеоконференції за допомогою програмного засобу «Zoom»

Запрошені: ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ»
ТОВ «КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕК»
ТОВ «КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ЕК»
ТОВ «ЕНЕРА СУМИ»
ТОВ «ООЕК»
ТОВ «РОЕК»
ТОВ «ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ЕК»
ТОВ «ЧОЕК»
ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО»
ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»
СЕКРЕТАРІАТ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СПІВТОВАРИСТВА

Присутні: Департамент ліцензійного контролю НКРЕКП:

Я. Зеленюк, директор Департаменту (головуючий)
В. Смикалов, заступник директора Департаменту
Р. Марецький, заступник директора Департаменту – начальник управління ліцензійного контролю в енергетичному комплексі та у сфері комунальних послуг
Г. Туленко, заступник начальника відділу супроводження діяльності територіальних органів управління моніторингу, методологічного забезпечення та проведення розслідувань на ринках електричної енергії і природного газу (секретар)

від юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб:

ТОВ «ООЕК»
Т. Батрак, керівник фінансово-економічного департаменту

ТОВ «РОЕК»

С. Безсмертний, директор

ПРАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО»

О. Гречко, начальник відділу регуляторної політики департаменту з комерції

НЕК «УКРЕНЕРГО»

О. Реп'єв, провідний інженер відділу взаємодії з учасниками ринку по внесенню змін до нормативно-правових актів

ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ»

В. Голубенко, начальник відділу з правового забезпечення

Я. Корібут, начальник відділу з регуляторних питань

АТ «МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»

Ю. Кубицька, начальник відділу тарифів та економічного аналізу

ТОВ «ЕНЕРА СУМИ»

І. Лошак, директор

ТОВ «КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕК»

С. Сохатюк, директор

СЕКРЕТАРІАТ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СПІВТОВАРИСТВА

В. Дятловська

ТОВ «ЕНЕРДЖІ 365»

Ю. Підлісний, директор

Порядок денний:

Обговорення зауважень та пропозицій, наданих до проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Проект постанови).

Слухали:

Ярослав ЗЕЛЕНЮК (головуючий) привітав усіх учасників відкритого обговорення та запропонував обговорити надані пропозиції та зауваження до Проекту постанови.

Крім того, головуєчий повідомив, що 31.05.2024 відбулись консультації з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, на яких Секретаріатом Енергетичного Співтовариства була висловлена попередня підтримка Проекту постанови. Крім того,

представник Секретаріату Енергетичного Співтовариства також приймає участь у цьому відкритому обговоренні.

Заслухавши коментарі та аргументовану позицію сторін, присутні дійшли до згоди підтримати повністю або частково попередню позицію НКРЕКП щодо наданих зауважень та пропозицій, яка наведена в узагальненій таблиці зауважень та пропозицій до Проекту постанови, що була оприлюднена 28.05.2024 шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП, або підтримати пропозиції учасників обговорення.

Зокрема, після аргументованого обговорення, НКРЕКП було вирішено підтримати пропозицію учасників щодо змінення показника зменшення розміру штрафу з 80% на 100%.

Детальна інформація щодо зауважень та пропозицій, що враховуються та не враховуються, мотиви їх відхилення/спосіб врахування наведена у відповідній таблиці, яка є додатком до цього протоколу.

Вирішили:

1. За підсумками обговорення пропозиції та зауваження, надані суб'єктами, врахувати, врахувати частково або відхилити із зазначенням мотивів відхилення.
2. Оприлюднити протокол відкритого обговорення проекту рішення разом із таблицею узгоджених позицій до проекту регуляторного акта, в якій зазначити, які з наданих зауважень та пропозицій враховуються, враховуються частково або не враховуються із мотивами їх відхилення, на офіційному вебсайті НКРЕКП.
3. Відкрите обговорення вважати таким, що відбулось на засадах гласності та відкритості.
4. Проект постанови НКРЕКП пропонується до винесення на засідання НКРЕКП, що проводитиметься у формі відкритого слухання.

Додаток: таблиця узгоджених позицій до проекту регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», опублікованого 16 травня 2024 року (номер проекту рішення: 78) на 21 арк. в 1 прим.

Директор Департаменту
ліцензійного контролю
(головуючий, керівник розробника)

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

Заступник начальника відділу
супроводження діяльності
територіальних органів управління
моніторингу, методологічного
забезпечення та проведення
розслідувань на ринках електричної
енергії і природного газу
Департаменту ліцензійного
контролю (секретар)

Григорій ТУЛЕНКО

ТАБЛИЦЯ

узгоджених позицій до проекту регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», опублікованого 16 травня 2024 року (номер проєкту рішення: 78)

Редакція спірної частини проєкту рішення/частини проєкту рішення	Зауваження та пропозиції	Спосіб врахування або мотиви відхилення зауважень (пропозицій)
<p>2.5.1.3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право здійснити:</p> <p>1) збільшення розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.</p> <p>Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо</p>	<p><i>ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ»</i></p> <p>...</p> <p>Зменшення до 80 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом або внаслідок настання форс-мажорних обставин. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися: рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата; документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів; протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проходились з метою вирішення відповідного питання; листи, вимоги, претензії;</p>	<p>Не враховано</p> <p>За результатами обговорення прийнято рішення не враховувати пропозицію</p> <p>Не враховано</p>

<p>сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p> <p>Зменшення до 80 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:</p> <p>рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;</p> <p>документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;</p> <p>протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;</p> <p>листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.</p> <p>Крім того, НКРЕКП застосовує зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником:</p> <p>до прийняття рішення про проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %);</p> <p>до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (зменшення на 50 %);</p> <p>до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП (зменшення на 30 %).</p>	<p>скарги спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.</p> <p>Обґрунтування:</p> <p>В нинішніх умовах ліцензіат може допустити порушення не тільки внаслідок вини третьої сторони, а й внаслідок збройної агресії та злочинних дій країни-терориста (як приклад: руйнування Каховської ГЕС; масовані ракетні обстріли ТЕС та інших об'єктів енергетики).</p> <p>Тому пропонується згрупувати подібні випадки в категорію форс-мажорних обставин.</p> <p>На практиці дуже рідко надходять вмотивовані відповіді на листи, претензії, вимоги. Тому пропонується виокремити вимогу про подання вмотивованих відповідей лише щодо скарг.</p> <p>ТОВ «КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕК»</p> <p>Зменшення до 100 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:</p> <p>рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;</p> <p>документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;</p>	<p>Оскільки тут наведено перелік документів, які можуть вважатися доказом вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми.</p> <p>Наявність усіх перелічених документів не вимагається</p> <p>Враховано (в частині 100%)</p>
---	--	--

	<p>протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;</p> <p>листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.</p> <p>Крім того, НКРЕКП застосовує зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником:</p> <p>до прийняття рішення про проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %);</p> <p>до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %);</p> <p>до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП (зменшення на 70 %).</p>	<p>Не враховано</p> <p>Оскільки зменшення розміру штрафу на 50% є, на думку Регулятора, достатнім заохоченням та в багатьох випадках призведе до застосування застереження</p>
<p>Обґрунтування:</p> <p>Після підтвердження та доведення ліцензіатом, що порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, або ліцензійних умов, або зловживання на оптовому енергетичному ринку вчинено з вини третьої сторони, пропонується пом'якшення, так як ліцензіат виступає в ролі постраждалого від порушень третьої сторони.</p> <p>Ліцензіат, зазвичай, дізнається про наявність порушень, які можливо усунути, в процесі перевірки, тому усунення порушень під час перевірки повинно відповідно заохочуватися.</p> <p>ТОВ «КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ЕК»</p> <p>1. Підпункт 2 пункту 2.5.1 глави 2.5 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що</p>		

здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 вересня 2023 року № 1800, після абзацу першого доповнити п'ятьма новими абзацами другим – шостим такого змісту:

«Зменшення до 100 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:

рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;

документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;

протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;

листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.».

У зв'язку з цим абзаци другий – п'ятий вважати відповідно абзацами сьомим –десятим

Обґрунтування:

У випадку, якщо порушення вчинено з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом, а ліцензіат надав підтвердні документи про вчинення усіх можливих

Враховано
(в частині 100%)

дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, вважаємо, що він не має жодної провини в цьому порушенні, і в даному випадку зменшення розміру штрафу повинно бути до 100%.

ТОВ «ЕНЕРА СУМІ»

2.5.1. З метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право здійснити:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу

	<p>не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p> <p>Зменшення розміру штрафу на 100 % у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої особи, зокрема через невиконання іншими сторонами (контрагентами) своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення обставин на надання документів, що підтверджують невиконання іншою стороною (контрагентом) своїх зобов'язань перед ліцензіатом, є обов'язковим.</p> <p>Такими документами можуть вважатися, зокрема:</p> <p>рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;</p> <p>документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;</p> <p>протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення даного питання.</p> <p>листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення ліцензіатом проблемного питання;</p> <p>акти звірок взаємних розрахунків, акти зарахування зустрічних односторонніх вимог, договори реструктуризації заборгованості, правочини, первинні та інші документи, що підтверджують наявність заборгованості третьої сторони перед ліцензіатом;</p> <p>Крім того, НКРЕКП застосовує зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником:</p>	<p>Враховано (в частині 100%)</p> <p>Не враховано Пропонується вказати вичерпний перелік видів документів</p> <p>Враховано</p>
--	--	--

до прийняття рішення про проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %);
до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (зменшення на 50 %);
до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП (зменшення на 30 %).

Обґрунтування:

Наявність заборгованості третіх сторін (контрагентів) перед ліцензіатом має прямий негативний вплив на виконання ним своїх договірних зобов'язань перед іншими суб'єктами. Чинне законодавство будь-якої галузі прямо пов'язує наявність підстав для притягнення до відповідальності із наявністю та формою вини у вчиненні правопорушення.

Відсутність вини ліцензіата у вчиненні порушення, підтверджена належними і достовірними доказами (документами), повинна якщо не виключати повністю можливість притягнення до відповідальності, то суттєво зменшити фінансове навантаження на суб'єкта, який і так зазнає негативного впливу внаслідок невиконання його контрагентами договірних зобов'язань.

ТОВ «ООЕК»

2.5.1.3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право здійснити:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає

	<p>принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 100 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p> <p>Зменшення до 100 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:</p> <p>рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;</p> <p>документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;</p>
	<p>Не враховано</p> <p>Оскільки можливе зменшення на 80% є достатньо суттєвим пом'якшенням та зменшенням розміру штрафу. Зменшення на 100% НКРЕКП вважає за недоцільне</p> <p>Враховано (в частині 100%)</p>

протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;
листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.
Крім того, НКРЕКП застосує зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником: до прийняття рішення про проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %); до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (зменшення на 50 %); до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП (зменшення на 30 %).

Обґрунтування:

Внаслідок повномасштабної агресії російської федерації на території України не виконуються в повному обсязі в частині розрахунків з ПУПами норми Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 (зі змінами та доповненнями) (надалі – ПСО). Зазначене призвело до формування боргу ДП «Гарантований покупець» перед Товариством за послугу доступності, який станом на 01 травня 2024 року, становить 2 348 695 тис.грн. (з ПДВ), в тому числі за розрахункові періоди 2023 року.

Це в свою чергу призводить до тотального дефіциту обігових коштів у ПУП та не дозволяє в повній мірі дотримуватись Ліцензійних умов

провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, зокрема здійснювати повноцінні та вчасні розрахунки за послугу з розподілу електричної енергії з ОСР та послугу з передачі електричної енергії з ОСП. З огляду на це, Ліцензіати фактично стають «заручниками» непрацюючого ПСО.

Так, станом на 01 травня 2024 року, заборгованість Товариства перед ОСР і ОСП становить 862 644 тис.грн. (з ПДВ). При цьому, у випадку повного погашення боргу ДП «Гарантований покупець» перед Товариством за послугу доступності, Товариство матиме можливість негайно здійснити погашення заборгованості перед ОСП і ОСР у повному розмірі.

ТОВ «РРЕК»

2.5.1.3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право здійснити:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності

може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;

2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.

Зменшення до 100 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:

рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;

документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;

Враховано
(в частині 100%)

	<p>протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;</p> <p>листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.</p> <p>Крім того, НКРЕКП застосовує зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником: до прийняття рішення про проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %); до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (зменшення на 50 %); до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП (зменшення на 30 %).</p> <p>Обґрунтування:</p> <p>При вчиненні порушення ліцензіатом з причин, незалежних від нього, з вини третьої сторони, з доведенням ліцензіатом обставин та з наданням усіх документів, що підтверджують вчинення усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми,</p> <p>варто застосовувати до ліцензіата застереження щодо недопущення надалі такого порушення або зменшення розміру штрафу до 100%.</p> <p><i>ТОВ «ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСНА ЕК»</i></p> <p>«Зменшення до 100 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку,</p>
	<p>Враховано (в частині 100%)</p>

доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:

- рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;
- документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;
- протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;
- листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.».

У зв'язку з цим абзаци другий – п'ятий вважати відповідно абзацами сьомим – десятим.

Обґрунтування:
Відповідно до п. 2.2.9 постанови НКРЕКП № 1800 від 29.09.2023 р. (далі – Постанова) за критерієм «предмет порушення» визначаються такі види порушень:

- «1) порушення щодо організаційних питань ліцензованої діяльності:
 - порушення кадрових вимог до провадження господарської діяльності (2 бали);
 - порушення щодо подання звітності, вид, порядок, строки та форма подання якої визначені нормативно-правовими НКРЕКП та відповідними ліцензійними умовами (2 бали);
 - порушення щодо засобів провадження ліцензованої діяльності (3 бали)...

2) порушення щодо виконання рішень, прийнятих за результатами перевірок (3 бали).»

Та інші порушення.

Початок дії в Україні воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022, через вторгнення РФ, вніс свої корективи як в життя українців, так і в діяльність всіх суб'єктів господарювання та в законодавче поле України.

Через вторгнення РФ в Україну переважна більшість постачальників універсальних послуг матимуть не одне порушення, зазначене п.2.2.9 Постанови, проте, з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони.

Деякі постачальники універсальних послуг здійснюють свою діяльність на територіях, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих РФ, що унеможливило:

- вчасний збір інформації комерційного обліку електроенергії та складання фактичних фізичних балансів електричної енергії для передачі ПУП;
- своєчасне отримання первинної документації для ведення бухгалтерського обліку;
- злагоджену та безпечну роботу в офісі під час обстрілів без електроживлення та без інтернету;
- вільне переміщення містом, що пов'язане з ризиком для здоров'я та життя працівників.

Вищезазначені чинники призвели до того, що частина персоналу таких ПУП покинула свою область та знаходиться у відпустках без збереження заробітної плати, інші працівники переведені на дистанційну роботу, які не завжди мають можливість вільної комунікації між собою через відсутність інтернету, електроживлення та мобільного зв'язку.

Крім того, через мобілізацію багато постачальників зазнали дефіциту персоналу тощо.

Отже, з початком військової агресії РФ проти України відбулись суттєві зміни умов роботи для постачальника універсальних послуг, що унеможливило своєчасне виконання всіх встановлених термінів при формуванні звітності та належне виконання ліцензійних умов.

З метою об'єктивного підходу, під час перевірки в період війни та післявоєнного стану, просимо в проєкт Постанови внести зменшення до 100 % розміру штрафу у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом.

ТОВ «ЧОЕК»

2.5.1.3 метою дотримання принципу пропорційності під час визначення розміру штрафу за порушення НКРЕКП має право здійснити:

1) збільшення розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 100 % у разі його неспівмірності з вчиненим порушенням.

Неспівмірність розрахованого розміру штрафу із вчиненим порушенням визначається в кожному окремому випадку правопорушення, що відповідає принципу розумності, який полягає, серед іншого, у врахуванні всіх фактичних обставин кожного окремого порушення. Для порушень, щодо яких можливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності може становити перевищення розміру розрахованої шкоди/вигоди більше ніж у 20 разів за розмір розрахованого штрафу. Для порушень, щодо яких

	<p>неможливо визначити розмір завданої шкоди/отриманої вигоди, критерій неспівмірності визначається на основі фактичних обставин кожного окремого порушення;</p> <p>2) зменшення (у виняткових випадках) розміру штрафу, розрахованого та скоригованого відповідно до глав 2.2 - 2.4 цього розділу, до 80 % у разі, якщо сплата повного розміру штрафу обґрунтовано є неможливою або призведе до тяжкого фінансового стану та подальшої неплатоспроможності порушника, або розмір такого розрахованого штрафу не співвідноситься з важкістю правопорушення/ступенем завданої шкоди.</p> <p>Зменшення до 100 % може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:</p> <p>рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;</p> <p>документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;</p> <p>протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;</p> <p>листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них.</p> <p>Крім того, НКРЕКП застосовує зменшення розміру штрафу у разі якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником:</p>
	<p>Враховано (в частині 100%)</p>

до прийняття рішення про проведення відповідної перевірки (зменшення на 100 %);
до останнього дня строку проведення відповідної перевірки (зменшення на 50 %);
до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП (зменшення на 30 %).

Обґрунтування:

—

ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРґО»

...

Зменшення до 80 % також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом.

В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:

рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата;

документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів;

протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання;

листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них;

	<p>рішення, прийняті уповноваженими державними органами щодо ліцензії, зокрема, але не виключно прийняті ними за результатами реалізації владних повноважень (перевірки, розслідування, тощо);</p> <p>листи, зокрема, але не виключно роз'яснення, отримані ліцензіатом від органів влади, які підтверджують його спроби врегулювати проблемне питання, а також інші документи державних органів, які містять інформацію про спроби ліцензіата вирішити проблемне питання.</p> <p>...</p>	<p>Не враховано</p> <p>За результатами обговорення прийнято рішення не враховувати пропозицію</p>
	<p>Обґрунтування:</p> <p>З метою забезпечення більш ефективного процесу доведення відповідних обставин у разі вчинення ліцензіатом порушення з причин, незалежних від нього, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом, пропонуємо доповнити перелік документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми.</p> <p><i>ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»</i></p> <p>Пункт 1 проекту постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» пропонуємо доповнити та викласти в наступній редакції «..Підпункт 2 пункту 2.5.1 глави 2.5 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого</p>	

	<p>постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 вересня 2023 року № 1800, після абзацу першого доповнити н²ят²ма шістьма новими абзацами другим - шостим сьомим такого змісту:</p> <p>«Зменшення до 80 %, а на період дії воєнного стану та протягом шести місяців після його завершення, зменшення до 100%, також може бути застосовано у разі вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зокрема через невиконання іншими сторонами своїх зобов'язань перед ліцензіатом. В такому випадку, доведення таких обставин та надання документів, що підтверджують вчинення ліцензіатом усіх можливих дій, спрямованих на недопущення відповідного порушення, вирішення існуючої проблеми, є обов'язковим. Такими документами можуть вважатися:</p> <ul style="list-style-type: none"> рішення суду, що набрало законної сили, прийняте на користь ліцензіата; документи, що підтверджують спроби ліцензіата врегулювати питання в порядку досудового врегулювання спорів; протоколи відповідних нарад, зустрічей, круглих столів тощо, що проводились з метою вирішення відповідного питання; листи, вимоги, претензії, скарги тощо, спрямовані на вирішення проблемного питання та вмотивовані відповіді на них; документ виданий уповноваженим органом України (довідка, висновок тощо) на підтвердження обставин». <p>У зв'язку з цим абзаци другий - п'ятий вважати відповідно абзацами сьомим десятим — десятим восьмим — одинадцятим.</p> 	<p>Враховано частково В редакції щодо 100%</p>
<p>Обґрунтування:</p>		<p>Не враховано За результатами обговорення прийнято рішення не враховувати пропозицію</p>

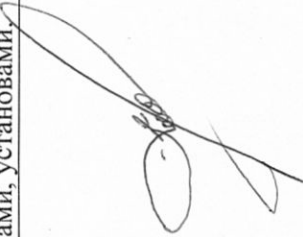
1. Щодо зменшення штрафу до 100% на період дії воєнного стану

Оскільки на сьогоднішній день на ринку електричної енергії діє особливий період, а об'єкти енергетичної інфраструктури України є одними із головних цілей знищення для російської федерації, учасники ринку електричної енергії, що надають послуги з виробництва, передачі, розподілу, купівлі-продажу та постачанням електричної енергії, знаходяться в тяжкому фінансовому становищі, сплата штрафних санкцій накладених НКРЕКП не буде сприяти стабільному функціонуванню ринку електричної енергії, а навпаки буде погіршувати становище ліцензіатів, враховуючи той факт, що пріоритетними завданнями на ринку електричної енергії на даний час є відновлення об'єктів критичної інфраструктури, що були пошкодженні внаслідок атак російською федерацією та безперебійне постачання електричної енергії споживачам, вважаємо за доцільне на період дії воєнного стану та протягом шести місяців після його завершення, за наявності доведення таких обставин, що підтверджують вчинення порушення з причин, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, зменшити розміри штрафу, до 100%.

2. Щодо необхідності доповнення переліку документів що підтверджує причини вчинення порушення;

Вважаємо що перелік документів що підтверджує причини вчинення порушення, незалежних від ліцензіата, з вини третьої сторони, необхідно доповнити, в зв'язку з тим, що на ринку електричної енергії передбачена відповідальність за порушення Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, зокрема за порушення умов договорів, які є обов'язковими для здійснення ліцензованої діяльності. Так, згідно

	<p>умов вищезначених типових договорів затверджених НКРЕКП, доказами, що звільняють сторони від відповідальності за повне або часткове невиконання своїх зобов'язань, є документи, видані Торгово -промислового палатою України/ іншими компетентним органами, установами.</p>	
--	--	--

Директор Департаменту ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК